

WAT IS NORMAAL EN ABNORMAAL IN DEZE WINTER?

Heb je het al gezien? Er bloeit, vliegt en roept al van alles in het Leiderdorpse. En dat midden in de winter, is dat wel normaal?

Op de warmste 25 januari sinds mensenheugenis zie ik in de schemering in de Houtkamp een vleermuis vliegen. De daslook steekt al 5 cm boven de grond, evenals de sierlijk gevormde blaadjes van het fluitenkruid. De sneeuwkllokjes bloeien volop en het madeliefje bloeit al de hele winter. De lichtgroene lange katjes van de hazelaar bloeien, de

gele kornoelje begint met kleine heldergele bolletjes op de kale takken en her en der bloeit een els. Het is eind januari.

Ook de vogels laten zich horen: de spechten roffelen, de hoge rollers van de pimpelmees klinken, de winterkoning schettert luid zijn lied en de heggemus zingt zijn ijle liedje in de top van hoge struiken en kleine bomen. De merel zingt soms bij zonsopgang, evenals de zanglijster. De snavel van de mannelijke reiger kleurt al rood en ze slepen takken naar de nesten in de hoge bomen. De bosuil hoorde ik in de bossen van de duinen baltsen en ik vermoed dat de eerste eieren misschien al in het nest liggen.

Is dat allemaal niet te vroeg? Komt het door de opwarming?

Abnormaal is de warme 25^e januari met een vliegende vleermuis. Deze vliegende zoogdieren houden een winterslaap en komen pas tot leven met de warmte van de lente als hun voedsel, de insecten, vliegen. De merel zingt nu echt vroeger dan normaal, maar voor de zanglijster is een avondlied in januari geen uitzondering en de winterkoning zingt altijd al zomer en winter door. De heggemus zingt meestal als een van de eersten in januari-februari. Dit schuwe vogeltje komt veel voor in tuinen, maar is bij velen onbekend. Als je denkt dat je één mus ziet scharrelen onder een struik, kijk nog eens goed, zeer waarschijnlijk is het een heggemus, die scharrelt meestal alleen. Spechten hoor je de hele winter roffelen maar in het broedseizoen vaker en intenser.

Voor blauwe reigers is het normaal als ze in februari nestelen. De bosuil overtreft de reigers door vaak als een van de eersten al in februari op de eieren te zitten.

Voor de hazelaar is in januari bloeien normaal en in warme winters zie ik de lichtgroene mannelijke katjes soms al voor de kerst. Let eens op de bloei van de vrouwelijke bloempjes. Het is wel zoeken, ze zijn rood en kleiner dan een luciferknop. Mannen en vrouwen bloeien nooit gelijk in één struik. De bestuiving vindt plaats door de wind en als in een struik de katjes bloeien, zal in die struik de vrouwelijke bloem niet open gaan, maar die in de buurstruiken juist wel. Ook de gele kornoelje bloeit altijd vroeg in februari. Madeliefjes zijn doorbloeiers, het hele jaar door. Door de warme winterdagen zijn de bladeren van de daslook, het fluitenkruid en de meidoorn wel vroeg, evenals de bloeiende elzen Kortom, in de winter begint het voorjaar bij sommige vogels, planten en bomen altijd al vroeg, maar voor anderen is het nu echt erg vroeg.

Els Baars